

Дан Симънс

---

**ПРИЗРАЦИ ПРЕЗ ЗИМАТА**

София, 2019

Преводът е направен по изданието:

**A WINTER HAUNTING**

**BY Dan Simmons**

A Winter Haunting

Copyright © 2002 by Dan Simmons

All rights reserved.

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Коста Сивов, превод, 2019

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2019

ISBN 978-619-01-0551-0

# ДАН СИМЪНС

## ПРИЗРАЦИ ПРЕЗ ЗИМАТА

Превод от английски

*Коста Сивов*

Отговорен редактор

*Иван Атанасов*



## **ДРУГИ КНИГИ НА ДАН СИМЪНС**

ХИПЕРИОН

ПАДАНЕТО НА ХИПЕРИОН

ЕНДИМИОН

ТРИУМФЪТ НА ЕНДИМИОН

КУХИЯТ ЧОВЕК

КУФАРЪТ

ЛЕШОЯДИ

ИЛИОН

ОЛИМП

ПЕСЕНТА НА КАЛИ

УЖАС

ПЕТАТА КУПА

ЛЯТОТО НА СТРАХА

ДЕЦАТА НА НОЩТА

*На Карън*

*Той бе безмълвен, блед и изнурен,  
и видяното от него в легенда се превърна  
за призрачната хрътка във човека.*

Сър Уолтър Скот,  
„Песента на последния минстрел“, VI песен

*Зимните хрътки, разкъсват ме те.*

Стинг, „Зимните хрътки“

# 1



Бяха изминали четиридесет и една години от смъртта ми, когато приятелят ми Дейл се върна във фермата, в която бях убит. Зимата, в която реши да го стори, беше много лоша.

Знам какво си мислите. Има един стар журналистически виц за Уилям Рандолф Хърст, който трябвало да изпрати някой от хората си да отрази наводнението в Джонстаун, и той избрал един съвсем млад репортер. За хлапето това бил големият му пробив. На следващия ден новакът телеграфирал до вестника: „ДНЕС БОГ Е СЕДНАЛ НА ЕДИН САМОТЕН ХЪЛМ НАД ДЖОНСТАУН И НАБЛЮДАВА НАТЪЖЕН ОПУСТОШИТЕЛНОТО ПРИРОДНО РАЗРУШЕНИЕ.“ Старите служители се кънат, че Хърст не се поколебал повече от десет секунди, преди да върне отговор: „ЗАРЕЖИ НАВОДНЕНИЕТО. ИНТЕРВЮИРАЙ БОГ.“

Споменах, че съм умрял преди четиридесет и една години и вашата реакция е: *Зарежи Дейл. На кого му пука за него? Разкажи ни какво е усещането да си мъртъв... Какъв е отвъдният свят? Какво е да си призрак? Има ли Бог?*

Или поне такива щяха да бъдат моите въпроси. За съжаление, не съм призрак. Нито пък знам нещо за отвъдния свят. Докато бях жив, не вярвах в призраци, рая, Бог, духове, които оцеляват след смъртта на тялото, прераждания и превъплъщения, и още не вярвам. Ако трябва да опиша настоящото си състояние на съществуване, бих се определил като мехур памет. Споменът на Дейл за мен е силен, но той е като отрязан и обгорен от останалата част от съзнанието му благодарение на травма, заради която съм се превърнал в нещо повече от обикновен спомен, но в по-малко от живот, което буквално може да се определи като черна дупка в цялостен спомен, сформирани от сриващата се гравитация на скръбта.

Наясно съм, че това не обяснява нещата, но самият аз не ги разбирам. Знам само, че *съществувам* и че припламна – може би „искра“ е точната дума, – когато Дейл реши да се върне и да прекара зимата във фермата, в която някога живях и умрях.

И, не, не помня смъртта си. Не знам повече за нея от Дейл. Очевидно смъртта на човек е също толкова важна, колкото раждането му, но и от двете не остават никакви спомени.

Преди да умра, бях момче, но с изключителен ум и твърдо решено един ден да стане писател. Прекарах години наред в подготовка за това – бях се превърнал в чирак на думите, – защото знаех, че ще е необходимо още много време, преди да мога да напиша истински кратък разказ, камо ли роман, но въпреки това тренирах, като редях абзаци и части от такива.

Ако трябваше да заема отнякъде начало за тази история, щях да го открадна от скучната книга на Такери „Вдовецът Лъвъл“:

Кой трябва да е героят на тази история? Не и аз, който я пиша. Аз съм просто Хорът на пиесата. Аз правя забележки относно поведението на героите, аз разказвам обикновените им истории.

Вездесъщото „Аз“ на Такери лъже, разбира се. Всеки Създател, който твърди, че е просто Хор и пасивен наблюдател на делата на творенията си, е лицемер и лъжец. В редките случаи, в които съм приемал, че Бог може да съществува, съм смятал, че това се отнася и за Него. Веднъж, докато Дейл, Майк и аз обсъждахме Бог в кокошарника, казах едно-единствено нещо по темата, което представляваше перифразиран цитат от Марк Твен: „Когато се огледаме и видим болката и несправедливостите на света, стигаме до неизбежното заключение, че Бог е главорез.“ Не съм сигурен дали тогава вярвах в изреченото, нито пък съм сигурен сега, но то определено шокира Майк и Дейл и ги накара да замълчат. Особено Майк. Не трябва да забравяме, че той беше помощник в църквата и най-набожният сред нас.

За съжаление, започвам да се отклонявам от историята още преди да съм я започнал. Винаги съм ненавиждал писатели, които правят подобно нещо. Пък и все още нямам добро начало за нея. Просто ще започна наново.

Бяха изминали четиридесет и една години от смъртта ми, когато приятелят ми Дейл се върна във фермата, в която бях убит. Зимата, в която реши да го стори, беше много лоша.



Дейл Стюарт измина с автомобил разстоянието от Западна Монтана до Централен Илинойс. То беше повече от 2735 километра и той го преодоля за 29 часа, през които планините се смалваха и накрая напълно изчезнаха в огледалото му за обратно виждане, а безкрайната есенна прерия се превърна в обикновено червеникавокафяво петно; караше по Междущатска магистрала 90 на изток, по 29-а на югоизток, после по 80-а на изток до 74-та на юг, и накрая отново продължи на изток, като пропътува голяма част от две часови зони, за да се завърне при подобните на шахматна дъска земи на Средния запад и да се потопа в повече от четиридесет години спомени като плувец, който се гмурка надълбоко и се бори с болката, която подобни дълбини му причиняват. Дейл спираше само за храна, бензин и за няколко кратки дремки на определените за отдих места на магистралите. Не беше спал добре от месеци дори преди опита за самоубийство. Сега носеше сънотворни, но не пи от тях по време на това пътуване. Искаше да стигне до крайната си дестинация колкото се може по-скоро. А дори не знаеше защо беше решил да отиде там.

Дейл планираше да пристигне в Елм Хейвън късно сутринта, да направи обиколка на стария си град и след това да стигне във фермата на Дуейн по светло, но вече минаваше единадесет вечерта, когато видя табелата за градчето на Междущатска магистрала 74.

Планът му беше да отседне в старата ферма на Дуейн в началото или средата на септември, като по този начин щеше да разполага с достатъчно време, за да се наслаждава на есенните цветове и на хладните слънчеви есенни дни. Пристигна в последния ден на октомври, посред нощ, в последния час на първия Хелоуин на новия век, който постави началото на подранилата зима.

*Провалих се, помисли си Дейл, когато пое по рампата над Междущатска магистрала 74 и продължи три километра на север по пустия нощен път до Елм Хейвън. Отново се провалих. Всичко, което не успях да изгубя, го провалих. А всичко, което изгубих, го изгубих, защото го провалих.*

Той поклати глава, гневен на жалките си самосъжалителни мисли, които бяха като написани на глупав стикер – от онези, които лепяха по багажниците на колите. Пред очите му се появи мъгла, причинена от прекалено многото нощи без сън, и Дейл натисна бутона, за да сваля прозореца. Въз-

духът навън беше студен, а вятърът духаше силно от северозапад. Хладината му помогна да се посъбуди, когато излезе на „Хард Роуд“, само на километър и половина югоизточно от Елм Хейвън.

*Хард Роуд.* Дейл се усмихна неволно. От десетилетия не се беше сещал за това име, но то веднага му изникна в главата, когато слезе от Щатска магистрала 150А и подкара бавно към спящия град.

Мина покрай някакъв асфалтов път отдясно и осъзна, че са асфалтирали Окръжен път 6 между „Джубилий Колидж Роуд“ и „Хард Роуд“ по някое време през последните десетилетия – преди, когато живееше тук, пътят представляваше кални колотови между стени от царевича, – така че сега можеше да кара право на север към фермата на Дуейн, ако желаше. Вместо това продължи към Елм Хейвън от любопитство.

Болезнено любопитство, както се оказа. Самият град изглеждаше печален и съсухрен в мрака. Грешен. Мъртъв. Изсушен. Като труп.

Двата бизнес квартала на „Мейн Стрийт“ по протежението на „Хард Роуд“ бяха изгубили няколко от сградите си и дезориентираха Дейл като добре позната усмивка, на която липсват няколко зъба. Той си спомни високата фасада на „Железарията на Дженсън“, която сега беше празно пространство. „Ей & Пи“, където работеше майката на Майк, го нямаше. Спомни си осветените прозорци на „Парксайд Кафе“, което сега беше частен имот. „Лъкис Грил“ от другата страна на улицата приличаше на магазин за стоки втора употреба с плюшени играчки на витрината, които се вираха в „Хард Роуд“ през прашните си черни очи. „Корнър Пантри“ беше затворен, за което подсказваха закованите върху него дъски. Бръснарницата до него я нямаше. „Бендстенд Парк“ беше дори по-зле от нея – малкото открито пространство беше заето от неголяма зала на Организацията на ветераните от чуждестранни войни и различни тенекиени навеси. Естрадата беше махната, дърветата бяха изкоренени и стволовете им нарязани, а Военният паметник беше скрит от трева.

Дейл направи обратен завой и пое на изток, след което зави на север по „Броуд Авеню“. Облаците бяха увиснали ниско, а вятърът беше студен. По широката улица пред неговата „Тойота Ленд Круйзър“ прехвърчаха листа и издаваха сух звук, който приличаше на бягащи пльхове. За момент умората го убеди, че това

наистина са противни гризачи, стотици на брой, които притичват пред светлинните конуси на фаровете му.

На „Брод Авеню“ нямаше улични лампи. Огромните брястове, които някога създаваха арка над широката улица, още преди десетилетия бяха паднали жертви на холандската брястова болест, а дърветата, които бяха посадени след това, изглеждаха по-малки, закърнели, пръснати безразборно и грозни. Някои от красивите стари имоти на „Брод Авеню“ все още се мъдреха зад широките си ливади, макар къщите да бяха тъмни, мълчаливи и брулени от нощния вятър, но също като стар ветеран от войната на среща с бойните другари, Дейл забеляза предимно липсващите, а не няколкото оцелели постройки.

Той зави надясно по „Депо Стрийт“ и измина няколкото пресечки до дома си от детството от другата страна на някогашното Старо централно училище.

Къщата, в която беше живял седем години, бе разпознаваема, но не и същата. Огромният стар бряст пред стаята им с Лорънс го нямаше, разбира се, а новите собственици отдавна бяха асфалтирали късата алея и бяха построили модерен гараж, който не се вписваше в американския квадратен стил на къщата. От предната веранда бяха премахнати парапетите и люлката, а старите, боядисани в бяло дъски бяха заменени от винил. Тиквените фенери и издутото плашило в гащеризон бяха извадени на верандата, за да почетат празника, но свещите бяха изгорели преди часове и бяха оставили триъгълните очи на фенерите черни и празни като очните ябълки на череп, а силният вятър беше разпилял вътрешностите на сламеното плашило.

Старото централно, разбира се, го нямаше. Дейл не пазеше в главата си много спомени от лятото на 1960 г., но ясно си спомняше горящата сграда и разлетелите се оранжеви въглени на фона на бурното небе. Някога величественият централен градски квартал сега се беше превърнал в дом за няколко занемарени ранчота – които бяха мрачни и изглеждаха нелепо сред по-старите и високи къщи от двете страни на площада – и всички следи от бившето училище и огромната му детска площадка бяха отдавна заличени.

Високите брястове, които някога се издигаха като пазители около училището, също ги нямаше и на тяхно място не бяха посадени други дървета. Малките къщи на площада – всичките построени след 1960 г. – изглеждаха голи и беззащитни под черното небе.

В домовете, които бяха разположени срещу двора на Старото централно, се бяха отворили големи пролуки. Къщата на семейство Съмърсет, която се намираще до тази на Дейл, просто я нямаше, като от нея не бяха останали дори основите ѝ. От другата страна на дома на Съмърсет, където някога беше спретнатата бяла къща на госпожа Мун, не беше останало нищо – булдозер я беше изравнил със земята. Домът на приятеля му Кевин – подобната на ранчо къща, която изглеждаше модерна и не на място през 1960 г., – все още се издигаше на своето малко възвишение, но дори в мрака Дейл видя, че не е боядисвана скоро и че се нуждае от ремонт. Двете величествени къщи във викториански стил северно от дома на Кевин ги нямаше и бяха заменени от къса задънена улица с няколко нови къщи на нея – личеше, че са много евтини, – сбутани на мястото, на което някога започваше гората.

Дейл продължи бавно на изток по Второ авеню и спря там, където „Депо Стрийт“ свършваше на Първо авеню. Домът на Майк О’Рурк все още беше тук. Малката къща със сиви дървени керемиди изглеждаше точно както през 1960 г., с изключение на задната постройка, която очевидно беше заела мястото на външния клозет. Старият кокошарник, в който Велопатрулът се събираше, го нямаше, но огромната зеленчукова градина беше останала. От своето подобно на вана светилище в предния двор на къщата Дева Мария тъжно се взираше с изпънати напред ръце, с дланите нагоре, към ожънатите полета от другата страна на Първо авеню.

Дейл не беше видял деца, които да обикалят къщите за лакомства. Всички домове, покрай които мина, бяха тъмни, освен някоя и друга оставена лампа на верандите. Елм Хейвън почти нямаше улични лампи през 1960 г., но сега като че ли нямаше никакви. Беше забелязал няколко запалени малки клади в дворовете по „Броуд“, а сега видя останките от още един огън – изоставен и изгорял до жарава, която силният вятър раздухваше – в страничния двор на имота на О’Рурк. Не помнеше да бяха палили клади на Хелоуин, когато бяха деца.

Дейл зави наляво покрай малката гимназия и остави Елм Хейвън зад гърба си, след което зави на запад по „Джубилий Колидж Роуд“ край водонапорната кула и ускори на север по Окръжен път 6, за да измине по-бързо последните пет километра, които го делеяха от фермата на Дуейн Макбрайд.



Никога не съм напускал Илинойс по време на единадесет-годишния си живот, но от онова, което съм виждал от Монтана през очите на Дейл, стигнах до извода, че е невероятно място. Планините и реките не са като онези в Средния запад – двамата с чичо ми Арт обичахме да ходим за риба на Спун Ривър, която не е далеч от Елм Хейвън, но трудно може да се определи като „река“ в сравнение с големите, бързи и пълноводни Битъррут, Флатхед, Мисури и Йелоустоун. Освен това мързеливото ни седене на брега и непрестанното ни пулене в плувките, докато водим безкрайни разговори, едва минаваше за „риболовстване“, за разлика от енергичния и мистичен риболов на муха в Монтана. Никога не съм ходил на такъв, разбира се, но подозирам, че пак бих предпочел нашия подход, а именно кротко да си седя на сянка и да си говоря с някого. Винаги се отнасям подозрително към спортове и хобита, превърнали се в нещо като религия за привържениците им, които не спират да проповядват за тях. Освен това се съмнявам в реките в Монтана да има сомове.

Кабинетът на Дейл в Монтанския университет, бившият му вече семеен дом в старата част на Мисула и ранчото му до Флатхед Лейк са ми чужди, но очарователни. Мисула – град с едва 50 000 жители – като че ли толерира нещата, които вероятно щях да харесвам, ако бях доживял зрелост: книжарници, пекарни, добри ресторанти, много музикални изпълнения на живо, приличен университет, кина, театри и оживен център.

Кабинетът на психиатъра на Дейл, мъж на име Чарлс Хол, се намираше над една стара антикварна книжарница. Приятелят ми посещаваше доктор Хол през последните десет месеца, преди да дойде във фермата ми. Първото му посещение при специалиста беше два дни след като опря дулото на

заредената пушка надцевка\* „Савидж“ в слепоочието си и дръпна спусъка.

Кабинетът на психиатъра беше малък, но уютен, в него имаше книги, картини на стената, прозорец с изглед към листата на дърво, бюро в единия ъгъл, две протрити кожени кресла, обърнати едно към друго, и малка стъклена маса между тях. На нея имаше кана с леденостудена вода, две чисти чаши и кутия с кърпички. Дейл използва кърпичките само на третото си посещение, когато беше пипнал пролетна настинка.

По време на последния му сеанс в средата на октомври листакът отвън беше почервенял, а доктор Хол се разтревожи от решението му да прекара зимата в Илинойс. Постепенно психиатърът смени темата от спешните телефонни номера и необходимостта Дейл да се свърже с друг доктор, който да му предпише нужните антидепресанти и хапчета за сън.

– Разбираш, че съм твърдо против плана ти да прекараш зимата в Илинойс – каза доктор Хол.

– Разбирам – отвърна Дейл.

– Съветът ми означава ли нещо за теб?

– Харча по сто двадесет и пет долара на час за него.

– Харчиш по сто двадесет и пет долара на час за терапия – поправи го психиатърът. – За да говориш. Или в твоя случай, Дейл, не толкова да говориш, колкото да получиш лекарствата, от които имаш нужда. Въпреки това смяташ да прекараш следващите десет месеца сам в Илинойс.

– Да – отвърна той. – Става въпрос само за девет месеца. Колкото трае една бременност.

– Осъзнаваш, че това е класически случай.

Дейл зачака да му бъде обяснено.

– Единият съпруг умира, а другият, който е останал жив, продължава напред – това а характерно най-вече при мъжете, Дейл – и се опитва „да започне нов живот“, без да осъзнава, че в такъв момент трябва да продължи да живее както преди, да поддържа контакти с приятели, да има кой да му помага...

– Съпругата ми не е мъртва – възпротиви се той. – Ан е жива и здрава. Просто я предадох и я изгубих. Нея и момичетата.

\* При надцевката цевите са разположени една под друга. [Всички бележки под линия, без изрично упоменатите, са на преводача.]

– Но резултатът е същият..

– Не е вярно. Няма как да продължа да живея като преди. Домът ми в Мисула е забранена територия, ако не броим посещенията с надзорник и неделите, в които вземам децата си. Ненавиждам това. А и вие се съгласихте, че да прекарам още една зима в ранчото си е лоша идея..

– Да, разбира се – отвърна доктор Хол.

– Затова заминавам за Средния запад, където да прекарам част от дългата си отпуска. Връщам се във Веселия дом.

– Така и не ми обясни защо приятелят ти Дуейн е наричал къщата си по този начин. Смятал я е за изпълнено с радост място ли? Казвал си ми, че момчето е живееело само с баща си, който е бил алкохолик. Ирония ли е това? Възможно ли е едно единадесетгодишно момче да е способно на такава ирония, или ти си я измислил в десетилетията оттогава?

Дейл се поколеба, защото не знаеше как да отговори. Засрами се, че Хол не беше разбрал препратката към „Веселия дом“\*. Колко умен беше всъщност специалистът, щом не познаваше Хенри Джеймс? Дали да му обясни, че Дуейн не му беше казал името „Веселия дом“, когато беше на единадесет – приятелят му умря на тази възраст, – а го използваше като прякор на фермата си още когато Дейл и семейството му се нанесоха в Елм Хейвън през 1956 г. и двамата бяха на осем години? Едно осемгодишно селянче беше чело разказа на Хенри Джеймс, а психиатърът, който вземаше по 125 долара на час, не беше чувал за него.

– Мисля, че Дуейн Макбрайд е единственият истински гений, когото някога съм познавал – каза най-накрая Дейл.

Доктор Хол се отпусна на стола си. Дейл си помисли, че един психиатър като него трябва да има много по-добър контрол върху гримасите на лицето си. Забеляза скептицизма в лекото повдигане на веждите му и наложеното му неутрално изражение.

– Знам – продължи той, – че гений е много силна дума. Не я използвам често... по дяволите, *въобще* не я използвам. А съм срещал много изключително интелигентни хора през живота си – писатели, учени, изследователи. Дуейн е единственият гений, когото някога съм познавал.

Доктор Хол кимна.

– Но си го познавал само като дете.

---

\* Разказ на Хенри Джеймс от 1908 г.

– Дуейн не живя много, за да достигне зрелост – отвърна Дейл. – Но определено беше странно хлапе.

– В какъв смисъл? – Психиатърът сложи жълтия бележник в скута си и махна капачето на химикала си – навик, който беше разсейващ и малко дразнещ за Дейл.

Той въздъхна. Как да го обясни?

– Мисля, че за да ме разберете, трябва да сте срещали Дуейн. На външен вид беше поредното мърляво селянче – дебело, непохватно, с лоша прическа. През зимата и през лятото носеше едни и същи фланелена риза и кадифени панталони. Не забравяйте, че това беше през 1960 година – тогава децата се издокарваха за училище, дори в малките селяндурски градчета като Елм Хейвън, Илинойс. Дрехите ни не бяха кой знае какво, но имахме такива за училище и такива за игра, и знаехме кога да обличаме едните и другите, а не като хлапетата в училищата днес...

Изражението на доктор Хол, което трябваше да бъде неутрално, леко се смръщи, което подсказа на Дейл, че се е отклонил от темата.

– Както и да е – продължи той, – запознах се с Дуейн малко след като семейството ми се премести в Елм Хейвън, когато бях в четвърти клас, и веднага разбрах, че това дете е различно – то беше толкова умно, че направо си беше плашещо.

– Плашещо? – попита доктор Хол и си записа нещо в бележника. – В какъв смисъл?

– Не наистина плашещо – обясни Дейл, – но отвъд нашите представи. – Той си пое дъх. – Добре, ще ви дам пример с лятото след пети клас. С няколко от момчетата постоянно се събирахме в един вид клуб, който наричахме Велопатрула, нещо като младежка Лига на справедливостта...

Дейл забеляза, че Хол нямаше никаква представа за какво му говори. Навярно психиатрите никога не са били момчета. Това обясняваше много неща.

– Както и да е, мястото, в което се събираше клубът ни, беше старият кокошарник в къщата на Майк О'Рурк. Разполагахме с изтърбушен диван, стар фотьойл от сметището, радиошкаф... подобни боклуци. Спомням си една вечер през лятната ваканция на пети клас, когато умирахме от скука и Дуейн започна да ни разказва историята на Беоулф... дословно. Нощ след нощ той рецитираше „Беоулф“ по памет. Години по-късно, когато прочетох епичното произведение в колежа, веднага



го познах... дословно... от разказа на приятеля ми през онези летни вечери.

Хол кимна.

– Това е необичайно за някого на тази възраст, необичайно е даже да е чувал за „Беоулф“.

Дейл нямаше как да не се усмихне.

– Необичайното беше, че Дуейн ни я разказа на староанглийски.

Психиатърът примига.

– Тогава как сте я разбрали...

– Първо разказваше на староанглийски, а после превеждаше – обясни Дейл. – Същата есен ни започна с Чосър. Смятахме приятеля ни за странен, но го обичахме.

Доктор Хол си записа нещо.

– Веднъж просто си седяхме с момчетата, а Дуейн четеше някаква нова книга... Мисля, че беше нещо на Труман Капоти, писател, за когото не бях чувал по онова време... и един от приятелите ни, май беше Кевин, го попита как е. Дуейн му отговори, че е хубава, но също така каза, че авторът все още не е отървал героите си от имиграционните власти.

Психиатърът се поколеба и си записа нова бележка. *Може би не го разбираш, помисли си Дейл, но аз съм писател – понякога съм писател – и никога не съм получавал толкова проникателна забележка от редактор.*

– Някакви други прояви на този... гений? – попита доктор Хол.

Дейл потри очи.

– През лятото на 1960-а – годината, в която Дуейн умря, – се бяхме изпънали на терасата във фермата на чичо Хенри и леля Лина, която се намираще надолу по пътя от Веселия дом. Беше вечер и гледахме звездите, когато Майк О’Рурк, който помагаше в църквата, каза, че според него светът съществува в ума на Бог, и се зачуди какво ли щеше да е усещането да срещне Бог и да се ръкува с Него. Без да се замисли дори секунда, Дуейн отвърна, че това би го притеснило, защото подозирал, че Бог прекарва прекалено много време да си бърка в нематериалния нос с нематериалните си пръсти...

Доктор Хол не си записа нищо, но изглежда Дейл почти укорително.

– Доколкото разбирам, приятелят ти Дуейн е бил атеист, така ли?

Дейл сви рамене.

Дан

Симънс

– Малко или много. Не, чакайте... Спомням си, че по време на една от първите ни срещи с него... строяхме тристепенна ракета в четвърти клас... той ми сподели, че тъй като всички църкви и храмове на понастоящем модерните богове... така ги нарече, „понастоящем модерните богове“... са прекалено претъпкани, решил да си избере някакво незначително египетско божество за свой бог. Научил старите молитви, ритуалите, абсолютно всичко. Спомням си, че ми каза, че обмислял това да бъде Терминус, римския бог на стълбовете и границите, но накрая не избрал него. Смяташе, че египетският бог е бил пренебрегван векове наред и вероятно е самотен.

– Това е необичайно – констатира доктор Хол и си записа последна кратка бележка.

Дейл нямаше как да не се усмихне.

– Ако не ме лъже паметта, Дуейн се научи да чете египетски йероглифи поради тази причина... за да се моли на този забравен бог. Разбира се, приятелят ми говореше осем или девет езика, преди да умре на единадесетгодишна възраст, и вероятно можеше да чете на още десетина други.

Психиатърът остави настрана бележника си, което беше сигурен знак, че се е отегчил от обсъжданата тема.

– Имал ли си нови сънища? – попита той.

Дейл се съгласи, че е време да сменят темата.

– Миналата вечер пак сънувах онзи сън с ръцете.

– Разкажи ми за него.

– Не беше по-различен от предишните.

– Да, Дейл, малко или много това е определението за „повтарящи се сънища“, но е интересен фактът, че човек може да открие дребни, но важни разлики, когато започне да ги обсъжда.

– Ние не сме обсъждали много сънищата.

– Така е. Аз съм психиатър, а не – както ти е добре известно – психоаналитик. Въпреки това ще се радвам да ми разкажеш за съня с ръцете.

– Беше същият както винаги. Отново съм дете...

– На колко години?

– Десет, единадесет, не знам. Намирам се в старата ни къща в Елм Хейвън. Спя в стаята на горния етаж с малкия ми брат, Лорънс...

– Продължавай.

– Двамата с него си говорим, нощната лампа е включена и той изтърва комикса си. Посяга да го вземе и... една ръка се подава изпод леглото му, сграбчва го за китката и започва да го дърпа надолу.

– Предния път ми каза, че ръката била бяла.

– Да. Не. Не просто бяла, а направо избелена... бяла като ларва... като труп.

– Какво друго можеш да ми кажеш за ръката... или са ръце?

– В началото е само една. Тя сграбчва Лорънс за китката и го събаря от леглото, преди някой от двама ни да успее да реагира. Ръката – бялата ръка – е странна, с дълги пръсти... имам предвид, че са *много* дълги... двадесет-двадесет и пет сантиметра. Като крака на паяк са. След това хващам Лорънс за краката...

– През това време вече е бил издърпан под леглото, така ли?

– Само главата и раменете му. Той продължава да пищи. Тогава виждам двете паякообразни бели ръце, които го дърпат и навират под кревата.

– Виждаш ли ръкави по тях? Ръкавели? Или са голи ръце?

– Само голи бели ръце и мрак, но по-черен мрак от онзи, който принципно е под леглото на Лорънс. Вероятно като в ръкавите на черна кадифена роба.

– И не успяваш да спасиш брат си?

– Не, ръцете го издърпват под леглото и в следващия миг го няма.

– Няма го?

– Да. Сякаш се е отворила дупка в паркета и ръцете са го напъхали вътре.

– Но брат ти – в действителност – все още е жив и здрав.

– Да, разбира се. Има компания за застрахователни разследвания в Калифорния.

– Обсъждал ли си този сън с него?

– Не. С Лорънс не се виждаме толкова често. Говорим си от време на време по телефона.

– Никога ли не си му споменавал съня?

– Не. Той... разбира те ли, брат ми е едър и груб тип, но също така е много чувствителен... не обича да говорим за онова лято. Или пък за детството му. Беше му много тежко като тийнейджър в Чикаго и преживя един вид нервен срив, след като го изхвърлиха от колежа.

– Мислиш ли, че той също има дупки в паметта за онова лято... на коя година беше?

– 1960-а.

Дан

– Мислиш ли, че има същите дупки?

Симънс

– Не. Не знам. Съмнявам се. Просто не обича да говорим за него.

– Добре. Да се върнем на самия сън. Как се чувстваш, когато губиш тази... игра на дърпане... и по-малкият ти брат изчезва?

– Изплашен. Гневен. И...

– Продължавай.

– И облекчен, предполагам. Защото ръцете са пипнали Лорънс, а не мен. Доктор Хол, какво, по дяволите, означава това?

– Вече обсъдихме факта, че не е задължително сънищата да означават нещо, Дейл. Със сигурност обаче има причина за съществуването им. На мен ми звучи като тревожен сън. Тревожиш ли се за следващите няколко месеца?

– Разбира се. Но защо сънувам точно този сън?

– Защо *според теб* тревогата ти се изразява чрез него?

– Нямам никаква представа. Дали не става въпрос за потиснат спомен?

– Смяташ, че имаш истински спомен за бели ръце, които издърпват малкия ти брат под леглото?

– Е... или нещо подобно...

– Вече обсъдихме потиснатите спомени. Въпреки всичките филми и дискусии по телевизията за тях, те са нещо, което се среща много, много рядко. А и потиснатите спомени се отнасят за *истински* случки като физическо или сексуално малтретиране, а не за въображаеми кошмари. Какво има? От физиономията ти съдя, че си обезпокоен.

– Ами не точно кошмарът ме събуди снощи.

– А какво?

– Един звук. Драцене. Под леглото ми. Времето ни свърши ли?

– Остава още малко. Имам един последен въпрос.

– Питайте – каза Дейл.

– Защо ще биеш целия този път до фермата на приятеля си от детството в Илинойс, за да напишеш тази книга? Защо ще изоставиш всичко, което познаваш и което притежаваш в този живот, и ще отидеш в някаква празна къща в щат, в който не си живял от четиридесет години?

Дейл мълча цяла минута. Най-накрая отговори:

- Трябва да се върна. Нещо ме чака там.
- Какво, Дейл?
- Нямам представа.

\* \* \*

За да стигне до фермата на Дуейн Макбрайд като дете, Дейл трябваше да измине около два километра и половина на запад с велосипеда си по чакъления „Джубилий Колидж Роуд“, да завие на север по Окръжен път 6, който представляваше още по-тесен чакъленик път, да мине покрай кръчма „Черното дърво“ вляво, да се спусне и да изкачи два стръмни хълма, да мине покрай гробището „Калвари“, където бяха погребани католиците на Елм Хейвън, и след това да продължи право напред още осемстотин метра по равен път.

„Джубилий Колидж Роуд“ беше разширен и асфалтиран. Кръчма „Черното дърво“ я нямаше, поне доколкото Дейл виждаше в мрака – постройката беше съборена, а на нейно място беше разположена етина подвижна къща, натъпкана под дърветата, от които някога висяха на въже жълти крушки. Окръжен път 6 също беше разширен и асфалтиран. Два от хълмовете бяха смъртоносно опасни капани, когато Дейл живееше тук: бяха широки само за една кола, хлъзгави заради чакъла и мрачни дори през слънчевите дни заради образувалите се арки от дърветата и тревите, които се протягаха към пътя, който не разполагаше с банкет, на който да отбиеш. Навремето беше вълнуващо да караш надолу и после да се катериш нагоре с велосипеда, като се опитваш да не излезеш от образувалите се в пътя коловози. Дори възрастните обичаха да играят опасната игра „Пиле“ на хълмовете, като ускоряваха своите коли и пикапи надолу в облаци прах и чакъл, а след това двигателите им ревяха нагоре до върха на следващия хълм, с единствената надежда, че от другата страна няма кола, която да прави същото. Често шофьорите бяха пияни фермери, които се прибираха от „Черното дърво“. Чичо Хенри и леля Лина – които живееха в малка спретната ферма от другата страна на хълмовете – постоянно се бяха шегували, че гробище „Калвари“ е било разположено на правилното място – на върха на средния хълм, – за да спести неудобството да пренасят трупите от автомобилните катастрофи до града.

Сега асфалтираният път беше достатъчно широк, за да се разминат две коли и гората и тревата бяха разчистени от двете страни.

Дейл отби ленд крузъра на тревистата берма\* пред гробище „Калвари“, изгаси двигателя, но остави фаровете да работят, и слезе от автомобила в нощта.

Вятърът се беше усилил, а увисналите облаци като че ли бяха само на няколко метра от главата му. Нямаше звезди. Високата черна метална порта на гробището и оградата с дълги шипове се виждаха на светлината на фаровете и изглеждаха точно както ги помнеше, с изключение на едно нещо – сякаш им бяха пораснали черни прилепови криле и вешерски наметала, бяха дълги и плющаха на вятъра като направени от черна хартия. Това не беше някаква илюзия. Дейл чуваше силното плющене на лентите и виждаше различни по дължина парцали от черен материал да се веят по цялата дължина на оградата и около сводестата порта.

*Царевични листа*, помисли си той. *Наричахме ги „обелки“*. Беше виждал този феномен след прибирането на реколтата, когато беше хлапе тук, и често мислеше за него през ветровитите дни в Монтана, когато видеше бурени по оградите на магистралите. Някога на изток от гробището, от другата страна на Окръжен път 6, се намираще фермата на стария Джонсън. Онзи, който беше купил земята сега, все още отглеждаше царевица. Стотици от изсъхналите обелки и листа бяха долетели от фермата и се бяха увидели около черната метална порта след прибирането на реколтата.

*Реколтата е била прибрана от комбайн с въртящ се барабан, точно като онзи, който уби Дуейн. Дали разкъсаните дрехи и плът на приятеля ми са летели на нощния вятър като тези обелки, дали са се закачали и са плущели на някоя ограда по този път?*

Поклати глава. Беше много изморен.

Дейл нямаше семейство в това гробище – родителите му не бяха католици, – но знаеше, че О’Рурк и много от другите му приятели и познати в Елм Хейвън имаха погребани близки на това място. *Вероятно някои от старите ми приятели също са заровени тук*, помисли си той. Смяташе да се върне по светло и да провери. Щеше да разполага с достатъчно време през предстоящите седмици. Качи се обратно в ленд крузъра, запали двигате-

---

\* Ивица земя, оставена между рова и насипа на напоителни и отводнителни канали, пътни насипи и диги, която придава устойчивост на почвата.

ля и потегли надолу по следващия хълм, като остави зад гърба си плющящите, махащи и плющящи привидения.

Оставаха му още километър и половина до къщата на Дуейн Макбрайд. Подмина отбясно фермата на своите пралеля Лина и прачичо Хенри, която тъмнееше, и се зачуди кой ли живееше сега в нея. Чичо Хенри беше починал през 1970 г., но някой му беше казал, че леля Лина все още е жива в старчески дом в Пеория – страдала от Алцхаймер, не можела да комуникира през последните две десетилетия, но все пак била жива. Ако това беше истина, то тогава старицата бе живяла в три различни века. Дейл поклати глава при тази мисъл. Какво ли беше усещането да надживееш съпруга си с повече от тридесет години? Стомахът му се сви. Той вече нямаше съпруга и самата мисъл още му се струваше странна.

Едва не пропусна алеята към фермата на Макбрайд. Едно време мястото се отличаваше по две неща: по липсата на царевична нива (по молба на покойната си съпруга господин Макбрайд беше отказал да отглежда царевица, която да крие къщата през лятото) и по близо осемстотинметровия ред с кисели ябълки по протежението на платното.

Сега от полетата стърчаха стъблата на ожъната царевица и повечето от дърветата с кисели ябълки ги нямаше. Дейл знаеше достатъчно за земеделието, за да е наясно, че останалите стъбла означаваха, че онзи, който обработва земята, използва метод на „обикновена обработка“.

Той потегли бавно по алеята. Когато фаровете му осветиха тъмната къща, първата му мисъл беше: *Господи, по-малка е, отколкото я помня.*

Мястото беше потънало в мрак, нямаше го дори често срещания полски фенер навън, който да осветява района между къщата, навесите и плевнята. Къщата имаше предна врата, но Дуейн и баща му никога не я използваха, затова Дейл заобиколи и отиде до страничната. Санди Уитакър, агентката по недвижими имоти, каза, че не успели да намерят ключ, но къщата нямало да бъде заключена и токът щял да бъде пуснат до неговото пристигане.

Дейл остави двигателя да работи, за да използва светлината на фаровете, и се затътри към новия си дом. Комарникът и вратата не бяха заключени. Влезе в кухнята.

Сложи ръка на лицето си и едва не изскочи навън. Вътре миришеше ужасно – на разложение, гнило, мухъл и по-лоши неща. Някакво животно беше умряло тук.

Щракна ключа на осветлението. Нищо. Къщата беше тъмна като неосветена пещера, ако не се броеше лекото сияние, което влизаше през единствения кухненски прозорец.

Дейл се върна при джипа, взе халогенното фенерче и се върна в къщата.

Кухнята изглеждаше като изоставена по средата на хранене. На плота и в мивката имаше чинии. Вонята се засилваше с всяка следваща крачка. Той покри устата и носа си с длан, когато влезе в трапезарията.

*Господи, мястото е пълно с детски ковчези.* Дейл застина и освети с лъча на фенерчето навсякъде. Вместо голяма маса за хранене, в помещението имаше шест или осем грубо сковани врати върху дървени магарета и върху всяка от тях беше поставена дълга метална кутия с размерите и формата на малък ковчег. Забеляза отворите за карти, елементарните клавиатури и малките прозорчета върху тях.

*Учебни машини,* спомни си Дейл. Стареца – така Дуейн с обич наричаше баща си – беше изобретател. Това тук бяха „учебни машини“ от времето преди компютрите, с които господин Макбрайд постоянно се занимаваше, никога не завършваше и рядко продаваше.

*Невероятно,* помисли си Дейл. Лелята на Дуейн – сестрата на Стареца от Чикаго – беше живяла в тази къща от 1961 г. до края на новото хилядолетие и така и не бе махнала всички тези боклуци. Беше прекарала четиридесет години с тези неща в трапезарията.

Вонята тук беше по-силна. Дейл размаха фенерчето наоколо, намери ключ за осветлението и го натисна. Нищо.

Някакво животно беше умряло тук, нямаше съмнение в това. Вероятно мишка или плъх. Или пък нещо по-голямо. И Дейл нямаше да внесе багажа си тук, нито да спи в къщата, докато не намери трупа, не се отърве от него и не проветри мястото.

Той въздъхна, върна се обратно в ленд крузъра, изгаси двигателя, свали шофьорската седалка, доколкото можеше, отвори всички прозорци по съвсем малко, зави се с едно старо одеяло, което носеше на задната седалка, и се опита да заспи. Толкова беше изморен, че когато затвори очи, все още виждаше маркировката на магистралата на светлината на фаровете, надлезите над главата си и безбройните табели. Тъкмо се унасяше, когато някакъв фрагмент от сън или от спомен го стресна. Протегна ръка и натисна бутона за заключването на вратите.





Утрото беше мрачно и валеше сняг, когато Дейл се събуди. *Къде съм, по дяволите?*, учуди се съвсем искрено той. Целият беше схванат, тялото го болеше, умората от дългия път не го бе напуснала, чувстваше се дезориентиран и му беше студено. Главата го болеше. Очите го боляха. Гърбът го болеше. Обикновено изпаднаше в подобно състояние след първия ден на екскурзия в планината, независимо дали с кон или пеша, и след първата тежка нощ, прекарана на студената земя в неспокоен сън.

*Къде съм?* Снегът валеше на парцали, удряше се и отскачаше от капака на ленд крузъра – не беше градушка, но не беше и точно сняг. Думата, която използваха на Запад, беше *суграишица*. Предният прозорец беше замръзнал. Полетата с ожъната царевица бяха като от стъкло. *В къщата на Дудейн. В Илинойс.* Нямахше никакъв смисъл. *Сняг?* Все пак беше първият ден на ноември. Дейл Стюарт беше свикнал със снега в Мисула още в ранна есен, особено в разположеното нависоко ранчо до Флатхед Лейк, но в Илинойс? Седем години от детството си беше живял в Елм Хейвън и не помнеше през някоя от тях да беше валил сняг преди Деня на благодарността.

*Мамка му,* каза си той и взе да рови в най-близкия сак за яке. *Сигурно el niño или la niña са виновни. Бездруго ги виним за всичко през последните пет-шест години.\**

---

\* Ел Ниньо е топлата фаза на Южното колебание и представлява колебание на температурата на повърхностния слой на водата в екваториалната част на Тихия океан, оказваща значително влияние върху климата. Това са свързани климатични явления, повтарящи се през приблизително пет години в тропичните части на Тихия океан. Ел Ниньо и Ла Ниня се характеризират съответно с покачване и спадане на температурата на повърхностните води в източните тропически части на океана, а Южното колебание – с изменения на атмосферното налягане в западните тропически части.

Дейл слезе от джипа, облече си якето, потрепери и огледа издигащата се пред него къща.

Професията му на писател го беше принудила да научи малко повече за основните типове къщи и архитектури – според него на писателите им се налагаше да научат по малко от всичко – и това му помогна да разпознае фермата на Макбрайд като „национална пирамидална семейна селска къща“. Звучеше много сложно, но всъщност означаваше, че е една от милионите обикновени постройките с остър покрив в Средния запад, построени някъде по времето на Първата световна война. Къщата на Макбрайд беше двуетажна пирамидална – висока, без странични фронтони, красиви прозорци или други орнаменти. От всички страни беше равна, с изключение на покрива на малката веранда над страничната врата – единствената, която семейство Макбрайд използваха, ако Дейл си спомняше правилно. Повечето пирамидални семейни фермерски къщи имаха огромни предни веранди, но верандата на тази беше съвсем малка, с тясна ливада отпред. Страничната врата пък се отваряше към голям кален двор, на който бяха разположени външните постройките – два навеса за инструменти, две помещения, които приличаха на гаражи, кокошарник и огромна плевня, където господин Макбрайд си прибираще земеделското оборудване.

Дейл се надяваше водопроводната система да работи. Много му се ходеше до тоалетна по малка нужда. *Водопровод?*, помисли си той. *Не ми тря'а некъв си миризлив водопровод.* Намираше се в изоставена ферма на пет километра от едно умиращо малко илинойско градче. Хвърли отново поглед на дългата мрачна алея и на пътя, и мина от източната страна на ленд круъъра, за да се изпикае. Слабият сняг правеше опити да стане на дъжд. Урината му разтопи едно малко кръгче в замръзналата пръст на двора на Макбрайд.

Недалеч зад него изписка клаксон на кола.

Дейл бързо си закопча ципа, изтри ръце в панталоните си и заобиколи джипа. Докато се беше облекчавал, на двора беше спрял огромен черен „Буик“. Слязлата от автомобила жена като

---

Тези два процеса са свързани – топлата океанска фаза Ел Ниньо съпътства високото атмосферно налягане, а студената океанска фаза Ла Ниня – ниското атмосферно налягане в Западния Пасифик. Механизмът и причините за тези процеси не са напълно изяснени и са предмет на продължаващи и до днес изследвания.

че ли беше на неговата възраст, но с около двадесет и пет килограма по-тежка и с къдрава коса, която беше боядисала в неестествено русо. Тя беше облечена в дълга, бежова, ватирана лъскава шуба, каквито бяха на мода преди петнадесет години.

– Господин Стюарт? – попита жената. – Дейл?

Той напълно се обърка за момент, но постепенно всичко си дойде на мястото.

– Госпожице Уитакър?

Дебеланата тръгна внимателно по заснежените коловози.

– О, за бога – изрева тя, когато се приближи до него, – наричай ме Санди.

Дейл беше намерил обявената за даване под наем къща на Макбрайд в интернет. Когато се свърза с местната компания по недвижими имоти, която стопанисваше фермата – офисът ѝ беше в Оук Хил, – разговаря цели десет минути с някаква жена, с която уточниха подробностите около наемането, преди да осъзнаят, че се познават. Тя се беше представила като госпожа Сандра Блеър, но след като Дейл ѝ каза, че е живял няколко години в Елм Хейвън като дете, агентката му сподели, че всъщност е разведена – запазила фамилията Блеър заради бизнеса, тъй като бившият ѝ съпруг бил важна личност в Оук Хил и Пеория, – но приятелите ѝ я наричали с моминското ѝ име, Санди Уитакър.

Дейл бегло помнеше Санди като слабо, русо и тихо момиче, което дружеше с Дона Лу Пери, най-добрия питчър в тяхната неофициална, но пък за сметка на това ежедневна лятна бейзболна лига. Сега, докато стоеше пред тази едра, дебела жена с увиснала гуша и се надяваше да не го беше видяла да пикае, не можеше да направи връзката с онова единадесетгодишно момиче от миналото. Навярно тя имаше същия проблем с него: той не беше качил толкова много килограми, колкото нея, но прошарената му брада и очилата определено не бяха част от имиджа му като дете.

– За бога, Дейл, не те очаквахме по-рано от тази вечер или утре. Къщата е частично почистена и токът ще бъде пуснат днес, но когато се обади от Монтана, ми се стори, че спомена, че ще пристигнеш на първи или втори ноември.

– Да, така беше – отвърна той. – Просто карах, без да почивам много. Какво ще кажеш да се махнем от снега?

– Да, разбира се. – Санди беше с обувки на високи токчета. Дейл не си спомняше кога за последно беше виждал толкова тънки токчета като тези, особено на такава

внушителна жена. Той ѝ подаде ръка, за да ѝ помогне да върви по замръзналите коловози и през затрупаните със сняг участъци. – Много странно време, нетипично за есента – каза агентката по недвижими имоти.

– Точно това си помислих ѝ аз – съгласи се Дейл, когато се качиха на малката странична веранда. – Но после си казах, че сигурно съм забравил какъв е ноември в Илинойс.

– О, не, не. Обикновено е много приятен. Вероятно е виновен онзи ужасен *el niño*. Влизал ли си в къщата?

– Само за кратко снощи. Нямаше ток и... Трябва да те предупредя... нещо е умряло там вътре. Вероятно мишка или плъх. Мирише доста лошо.

Санди спря пред вратата и повдигна едната от изрисуваните си вежди. На лицето ѝ имаше толкова много грим, че приличаше на кабуки маска в телесен цвят.

– Мирише ли? – учуди се тя. – Вчера идвахме с чистачката и с хората от газовата компания. Нямаше никаква миризма. Мислиш ли, че е теч на газ?

– Не – отвърна Дейл и изтупа снега от косата си. – Сега ще я усетиш сама. – Той ѝ отвори вратата.

Санди Уитакър натисна ключа за осветлението и единствената крушка светна. Чиниите на масата и на плота, за разлика от онова, което беше видял снощи, бяха измити и подредени. Също така не се усещаше никаква лоша миризма.

– Странно – каза Дейл и влезе в трапезарията, където студена дневна светлина осветяваше сивите кутии на учебните машини. Там също нямаше лоша миризма. – Бях сигурен, че нещо голямо е умряло тук.

Санди Уитакър се разкикоти нервно.

– О, не, госпожа Брубейкър – сестрата на господин Макбрайд – умря в болницата в Оук Хил, където живеея. Имам предвид в Оук Хил, а не в болницата. Това се случи преди почти година. А господин Макбрайд почина в Чикаго... О, кога ли беше?

– 1961-ва – отвърна Дейл.

– Да, разбира се, зимата след... ами след онази неприятна злополука с малкия Дуейн.

Дейл се усмихна, макар да не искаше да го прави. На единадесетгодишна възраст приятелят му от детството тежеше повече от деветдесет килограма. Никой никога не го беше наричал „малкия Дуейн“.

– Той беше убит от някаква фермерска машина на известно разстояние от тук, нали? – продължи агентката по недвижими имоти.

Дейл осъзна, че Санди се тревожи да не би да е решил, че къщата е обитавана от духове.

– Просто исках да кажа, че миналата вечер тук миришеше на умряла мишка или друго мъртво животно – обясни той. – Каквото и да е било, вече го няма.

– Да – съгласи се с напълно професионален тон тя. – Искаш ли да огледаш къщата? Наясно съм, че снимките, които ти изпратих по имейла, не са особено ясни. Нямам един от онези ултрамодерни цифрови фотоапарати... затова се налага да сканирам направените с малкия ми „Инстаматик“.

– Не, бяха ми много полезни – отвърна Дейл и погледна часовника си. – Не работиш ли от много рано... о, почакай, забравих, че изгубих цял час, когато дойдох в Централната часова зона. Според моя часовник е седем и четиридесет и пет. – Той посегна да го настрои.

– Не – отвърна Санди Уитакър и се намръщи лекичко, след като погледна собствения си часовник, – точно толкова е. Седем и четиридесет и пет.

Дейл застина, напълно сигурен, че не е настроил часовника си по време на пътуването. Тогава осъзна очевидното: бяха сменили времето през последните няколко дни. *Един час назад*, помисли си той. Значи беше изминал дългия път до града на детството си, до фермата на приятеля си и до този разговор със съученичката си от основното училище, без да спечели или изгуби нито минута от живота си.

*Само четиридесет и една години*, каза си наум и леко му се зави свят, дори му се догади.

Санди започна обиколката на къщата от скромната кухня.

– Опасявам се, че само един от котлоните на старата готварска печка работи. На газ, разбира се. Всичко в къщата разчита на газовата бутилка пред навеса за инструменти. Сигурна съм обаче, че можеш да я закараш на някой майстор в Оук Хил или Пеория да я оправят. Печката, имам предвид.

– Вероятно няма да ми трябва повече от един котлон – отвърна Дейл. – Много ще ми липсва микровълновата обаче. Преживявам на полуфабрикати. Сега просто ще трябва да ги ям замразени.

Санди Уитакър спря на място и го изгледа с нещо близко до шок в погледа си. Дейл беше сигурен, че ѝ е паднал в очите с няколко нива.

– Сигурна съм, че можеш да си купиш евтина микровълнова в...

Той вдигна ръце с дланите напред.

– Просто се шегувах. Мисля, че беше цитат от Уди Алън.

Агентката по недвижими имоти се намръщи и кимна.

– Хладилникът е малък, но още работи. Чиниите, чашите и всичко останало, от което имаш нужда, се намира в шкафовете. Госпожа Брубейкър беше много чиста жена, но накарах Алма – нашата чистачка – да измие отново всичко. А трапезарията... – Паркетът изскърца под тежестта на госпожица Уитакър. Тя се спря, за да настрои термостата на стената и Дейл чу старото парно да се задейства секунди преди къщата да се изпълни с онази донякъде приятна миризма на прах, която се усещаше при първото пускане на отоплението през есента.

– Е – каза Санди и влезе по-навътре в трапезарията, – просто не знаехме какво да правим с тези... машини. Бяха прекалено тежки, за да можем двете с Алма да ги занесем в стария кокошарник или в плевнята, а хората от газовата компания бяха прекалено заети, за да ги занимаваме. Нямам представа какви са тези изобретения, но явно господин Макбрайд е работил години наред върху тях... сигурно си забелязал, че госпожа Брубейкър е оставила всичко, както го е намерила, само дето сега е по-чисто.

– Защо го е направила? – попита Дейл.

– Кое?

– Защо е оставила всичко, както го е намерила?

Санди Уитакър сви рамене.

– Помниш колко... ексцентрични... бяха малкият Дуейн и баща му. Е, вероятно сестрата на господин Макбрайд е била същата. Беше саможива жена. Не мисля, че през последната ѝ година тук някой ѝ е идвал на гости, освен хората, които ѝ носеха храната. Сара от социалната кухня каза, че къщата не е променена от идването ѝ в нея. Госпожа Брубейкър я запазила като някакъв музей.

– От какво почина тя? – попита Дейл.

– Рак – отвърна агентката по недвижими имоти. Паркетът изскърца отново, когато прекоси трапезарията. Тя мина под малък свод, останал без врати, и се спря в малката и мрачна стая. – Това е дневната. Не мисля, че семейство Макбрайд са

прекарвали много време тук... нито пък сестрата на господин Макбрайд.

В нея имаше два стари стола, малка масичка с лампа от четиридесетте години, разтегателен диван и килим с огромни бели цветя, посивели през десетилетията. Нямаше радио. Нямаше телевизор. Нямаше телефон. Двата високи прозореца бяха скрити зад толкова дебели завеси, че почти не пускаха слабата сутрешна светлина вътре.

Дейл се опита да ги дръпне, но установи, че са защипани с безопасна игла. Махна я и ги разтвори с известни трудности. Установи, че отдолу има и пердета, защипани за завесите.

– Трябваше да видиш колко много прах имаше тук, преди Алма и дъщеря ѝ да почистят – каза Санди.

– Вярвам ти – отвърна той. Сега, като се загледа, видя, че долните пердета бяха зашити заедно. – Навярно госпожа Брубейкър е била вампир. – Извади сгъваемо ножче от джоба си, отвори го и разряза шевовете. Пердетата отказваха да се плъзнат по тежката релса, но накрая успя да ги дръпне. Някога бели, сега те превръщаха светлината в опушено, воднисто жълто. Дейл свали завесите. – Ще се нуждая от повече светлина, за да мога да работя тук – обясни той и ги остави на стария диван, след което присви очи към високите завеси.

– Не мисля – отвърна Санди Уитакър.

Дейл сгъна ножчето си и я погледна.

– Това за вампира – довърши агентката по недвижими имоти. – Не мисля, че госпожа Брубейкър е била вампир.

\* \* \*

Обиколката на останалата част от първия етаж отне само още няколко минути. „Националната пирамидална семейна селска къща“ приличаше много на някогашния му дом в американски квадратен стил в Мисула, преди към него да бъдат добавени някои пристройки – четири квадратни стаи, тесен коридор и баня. Ако се тръгнеше обратно по часовниковата стрелка, положението беше следното: кухня с паркет (един прозорец и врата), огромна трапезария (два прозореца със завеси и пердета), малка дневна (два прозореца с тежки завеси), коридор, който се връщаше обратно в кухнята (предната ѝ врата беше с орнаментно стъкло – единствената украса, която Дейл забеляза на първия етаж), „кабинет“ от другата страна на коридора от дневната, който беше малко

помещение, но изненадващо уютно, със старо писалище с чекмеджета, вградени рафтове за книги на северната стена, един-единствен прозорец с изглед към предната алея и дълго канапе с красиви извити краища.

– Тук е спяла госпожа Брубейкър, а и – според мен – господин Макбрайд преди нея.

– Не са ли спели горе? – попита Дейл.

Санди Уитакър се усмихна. Дейл беше достатъчно близо, за да помирише аромата на талк и парфюм, който се носеше от нея.

– Не, мисля, че споменах причината за това в първия си имейл.

Спряха пред банята на първия етаж с нейната мивка на пиедестал и чудесна вана на крачета, но лишена от душ. Подът беше от черни и бели плочки, които бяха счупени по краищата. Тоалетната имаше казанче на стената, което накара Дейл да се сети за онази сцена от „Кръстникът“, в която Майкъл Корлеоне отиде в тоалетната на италианския ресторант, за да вземе пистолета, с който да убие Таталия и полицейския капитан, изигран от Стърлинг Хейдън.

– Няма душ? – учуди се той.

– Има един долу и един горе, който не мисля, че са използвали.

– Защо? – попита Дейл.

– Ще ти покажа – отвърна Санди.

Всъщност тя не го придружи до горе. Стълбището беше тясно и вито, разположено на стената между банята и предната врата. Нямахме ключ за осветлението и беше много тъмно. Дейл се направи на кавалер – предвид стръмното и тясно стълбище и размерите на госпожица Уитакър – и предложи да се качи сам, след което бавно тръгна по стъпалата в мрака. Най-горе го очакваше слаба светлина.

Една дебела паяжина покриваше вратата към коридора на втория етаж. Нещо уродливо и огромно – приличаше на паяк и беше високо колкото Дейл – се размърда в паяжината. Краиниците му потрепераха и посегнаха заплашително.

Той просто застина на място. По-късно се благодари, че не беше изпищял. Тази история със сигурност щеше да бъде разпространена из Оук Хил и Елм Хейвън: Дейл Стюарт, начетен професор, намръщеният западняк и авторът на поредицата „Джим Бриджър: Планинецът“, се беше уплашил от собствената си сянка.